

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ára 1 lej
IV. évfolyam 306 sz.
1935 november 8.
Péntek

Titulescu közvetíti a pártközi békét

A külügyminiszter hazatérése az utóbbi napok legfontosabb politikai eseménye. ~ Mihalache önként lemond a november 14-iki bucurestii nagygyűlésről

Bucuresti, november 6.

Titulescu külügyminiszter kedden este a fővárosba érkezett. A pályaudvaron a kisantant és a Balkán szövetség bucuresti követei, Ostrovski szovjetkövet, a külügyminisztérium főbb tisztviselői, valamint az újságírók várták Titulescut, aki megérkezése után lakására tért.

Inculet belügyminiszter Brasovig elébe utazott Titulescunak, akivel együtt tért vissza a fővárosba. A „Gazeta” értesülése szerint a belügyminiszter tájékoztatta Titulescut a belpolitikai helyzetről, újabb fejleményeiről. A lap tudni véli, hogy a külügyminisztert nagyon meglepték a belpolitikai harcok és azoknak legújabb komplikációi. Lehetséges, hogy a kormány Titulescut arra fogja kérni, segítsen a politikai fegyveresünet létrehozásában, legalább néhány hónapra, ha már a politikai béke nem valószínűsíthető meg.

Ha Titulescu ezt vállalja, úgy érintkezésbe fog lépni a pártok vezérével, akiket egyébként is tájékoztatni kíván a külpolitikai kérdésekről.

A törvényhozó testületek összeülése után Titulescu a kamara és a szenátus külügyi bizottsága előtt fog részletes külpolitikai expozét tartani.

Az Adeverul Titulescunak az országba visszatéréseivel foglalkozván, megállapítja, hogy a külügyminiszternek most történő visszatérése a széthúzás rendkívüli időszakkával esik egybe. Ezek a széthúzások külpolitikai vonatkozásuak, másrészt pedig a kormány és az ellenzék, helyesebben a kormány és a nemzeti parasztpárt viszonyának jegyében állanak. A lap azon a véleményen van, hogy nem lehet szigorúan veti demarkációs vonalat húzni a külpolitikai és belpolitikai vonatkozások között és hogy a mai feszültség felszínre veti jelenlegi politikai rendszerünk problémáját, minek következtében nyilvánvaló, hogy nem lehet arról beszélni, mintha Titulescu teljesen érdektelen lenne. Eppen ezért politikai körökben egyöntetűen az a vélemény, hogy

Titulescu hazatérése az utóbbi napok legfontosabb politikai eseményének tekinthető.

Kormánykörökben azt hiszik, hogy a nemzeti parasztpárt nemcsak el fog állani a felvonulás tervétől, hanem lemond a be-

tűtás miatti méltatlankodásról is. Arra alapítják ezt az optimista felfogást, hogy a közeli napokban

Sor került az ellenzéki vezéreknek a királyi kihallgatására és ezeken elsimult a felmerült nagy elvétel.

Az ellenzék vezérei meg fogják látni, hogy legfelsőbb helyen helytelenítik a tömegfelvonulásokat. Ebből az ellenzék olyan következtetéseket fog levonni, amelyek a tüntetéstől való lemondást vonják maguk után.

A Dimineata szerint egyesek azt hiszik, hogy Mihalache november 8-i audienciája után önszántából le fog mondani a tervezett gyűlésről. A nemzeti parasztpárt vezetősége azonban nem igen látszik arra számítani, mert lázasan folytatják a gyűlés előkészületeit. A belügyminisztériumnak a CFR vezérigazgatóságához menesztett tiltó rendelkezése lehetetlenné teszi, hogy az or-

szág távolabbi részeiben lakó párthívek résztvegyenek a gyűlésen, melynek azonban így is sokezer résztvevője rekrutálódhatik azokból, akik a rendes személyvonaton és autóbuszokon, szekereken vagy a főváros-hoz közelfekvő községekben gyalog teszik meg az utat a fővárosba.

A nemzeti parasztpárt vezetősége egyébként állandóan tanácskozik. A vezetőség ma délelőtt újabb ülést tartott, majd Mihalache dr. Lapuval folytatott hosszabb megbeszélést. A Dimineata telefonon felhívta Maniu Gyulát, badacini kuriáján. A lap kérdésére közölte, hogy 8 napja megegyezett és az ágyát őrzi. Ma már jobban érzi magát, de még semmiesetre sem hagyhatja el a szobát. Ezért nincs elég tájékozva arról, mi történik Bucuresiben és nem is foglalhat állást a folyamatban lévő eseményekkel kapcsolatban.

A Tana-tó környékének megszállására készülnek az olaszok

Kassza herceg seregeivel együtt meg akarja adni magát?

London, november 6.

Jól értesült angol politikai körök úgy tudják, hogy Mussolini és Sir Eric Drummond római angol nagykövet tárgyalásai során sikerülni fog a két ország közötti elmentéseket elsimítani. Az angol követ előtt Mussolini állítólag újabb engedékenyebb hangú feltételeket szabott meg.

Másrészt Londonban változatlanul fenn áll az a meggyőződés, hogy ma sincs ok arra, hogy Anglia visszavonja Földközi tengeri flottáját. Ismét más források szerint Anglia azt követeli, hogy Mussolini még néhány hadosztályát vonja vissza Líbiából és akkor szó lehet az angol flotta néhány egységének visszavonásáról.

Genfben a megtorló bizottság tovább folytatja tanácskozásait. Hír szerint Washingtonban pühatolozás történt abban az irányban, hogy az Egyesült Államok haj-

landónak mutatkozik-e az Olaszországba történő szén- és petróleumszállítások beszüntetésére. Washingtonban ezt a hírt cáfolják.

A harcokról érkező jelenségek szerint az északi olasz csapatok a megindult esőzés dacára is folytatják előnyomulásukat és az előőrsök már körülzárták Makale városát. Guksza herceg seregei elváltak az aszkariktól és önállóan folytatják előnyomulásukat.

A tegnapi nap folyamán ismét több törzsfőnök pártolt át az olaszokhoz. Mara vigni tábornok csapatai dényagati irányban haladnak előre és

a Tana tó vidékének meghódítására készülnek.

Hír szerint Kassza herceg csapataival együtt arra készül, hogy megadja magát az olaszoknak.

A nagy őszi tombola 24. száma

Ujabb tombolanyerők

Legutóbbi tombolánk nyertesei közül még a következők jelentkeztek:

Cipót nyert: 2080 Nagy Péter, 1933 Kovács Imre, 860 Arató József, 4299 Szigeti János, 2315 Kálmán Sándor, 3097 Iványi Dezsőné, 2669 Fekete Ferencné, 3835 Tiszay István, 2109 Ludasy Lajos, 8327 Fehérvári Béla, 4013 Balogh Mária, 1529 Csengeri István, 3773 Bakos Lászlóné, 2510 Kassai Istvánné, 1905 Sümei József, 5549 Pártos Andor, 3460 Moga Imre, 2993 Bara Istvánné

Ruha-anyagot nyert: 4439 Kiss Ica, 7236 Solym Józsefné, 3338 Barabás Istvánné, 1388 Szabó Imre, 4718 Kapas L.

2705 özv. Enyedi Sándorné, 3261 Kerekes Sándorné, 4452 Boga Zsuzsanna, 1336 Hagen János.

Kölni, pudert nyert: 3296 Vajka Ilona, 4679 Cocoveanu Emilia, 1598 Tögye Péterné, 499 Szobovits Etel, 409 N. V. 1974 Lóczy Györgyné.

Ridikült-övvél nyert: 1783 N. V. Bőrpénztárcát nyert: 5701 Papp Ferenc, 163. Dombi István.

Hajkefét nyert: 1484 Nemes József, 2 pár zoknit nyert: 444 Balassy Sándor.

Férfi-sapkát nyert: 459 Moga Béni.

Hitlerista fiatal emberek súlyosan inzultáltak a sibiui rabbit

Sibiu, november 6.

A napokban Sibiuban a Farkas-féle bazár előtt felállott két fiatal ember és megakadályozta, hogy keresztény vevő az üzletbe vásárolni menjen. Előbb csak asszonyokat "tanácsoltak" el az üzlettől, majd vérszemet kaptak és az üzlet előtt elhaladó zsidó rabbit arcul ütötték. A rabbi vejével együtt ment az uccán. A rabbi vejét szintén megverték.

A verekedés zajára a Farkas-féle bazárból kiszaladtak az emberek, közöttük a cluji celluloid gyár egyik utazója aki fel szólította a verekedő fiatal embereket hogy azonnal távozzanak az üzlet elől, mert különben rendőrt hívnak.

A két zavargó fiatal ember egyike előbb "öngyújtójával" hadonászott az utazó orra előtt, majd az utazót is megpofozta. A dulakodás hevében a másik legénykedő hitlerista hasbarugta a bazár tulajdonosát is.

A segítségül hívott rendőr felkísérte a két garázda fiatal embert a rendőrségre, ahol kiderült, hogy az egyiket Letea Miklósnak hívják. Leteát kihallgatás után megmotozták, megtalálták nála a revolverként használt öngyújtót, amely nem volt lepecsételve.

Bevezetésképpen a rendőrség a lebélyegezetlen öngyújtóért azonnal kivetette Letea ellen a bírságot, de ettől függetlenül megindult a két fiatal ember ellen az eljárás

PAP DROGUERIA

Oradea lego'csóbb, legmegbízhatóbb drogueriája
Szükségletét itt szerezze be!

ORADEA

BULEVARDUL REGELE FERDINAND No. 9.

Gyilkosság áldozata lett a 72 éves alesdi földbirtokos?

Vampesits Ferenc hozzátartozói nem ismerik fel a haláltokozó fegyvert

Oradea, november 6.

Megirtuk két nappal ezelőtt, hogy vasárnap este holtan találták Vampesits Ferenc 72 éves alesdi földbirtokost, homokán hatalmas lött seb tátongott. Tekintettel arra, hogy az idős ember az utóbbi hetekben igen buskomor volt, mindenki az hitte, hogy önkezeléssel vetett véget életének, jól lehet Vampesits bucsulevelet nem hagyott hátra.

A bevezetett nyomozás már az első pillanatokban olyan nyomokra bukkant, hogy Vampesits nem lett öngyilkos, hanem

bűnös kezek oltották ki életét.

A nyomozó hatóságok a vizsgálat során megtalálták azt a fegyvert, amelynek golyója Vampesits halálát okozta és a földbirtokos hozzátartozói valamennyien kijelentették, hogy

a fegyvert nem ismerik

Mindezek alapján a csendőrségnek az a feltevése, hogy Vampesits valamelyik elkövetője agyonlőtte és aztán a fegyvert egy

gödörbe dobta. Erről jelentést is tettek az ügyészségnek, amely széleskörű nyomozást rendelt el. A tegnapi napon több olyan egyént hallgattak ki, akikről feltehető, hogy bosszúból ölték meg a földbirtokost.

Halálra forrázta magát egy négy éves kisleány Bratcan

Oradea, november 6.

A bratcai csendőrség telefonon jelentette az ügyészségnek, hogy október 23-án súlyos szerencsétlenség történt. Marius Maria 4 éves kisleány a tűz mellett játszott és magára rántott egy forró vízzel telt fazekat. Olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy beszállították a bratcai kórházba, azonban két heti kintlódás után a kisleány meghalt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Kivágandó és összegyűjtendő

24

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az részt vehet a 600 nyeresémes tombolán

1935 október 16-november 16

Csak a brevellaxa negyedrészenek megfelelő értékű árut kell raktáron tartaniok az italmérőknek

Neagu Traian, az oradeai Vendég-lőső és Korcsmárosok Szindikátusa elnökének sikeres akciója

Oradea, november 6.

Ismeretes olvasóink előtt a monopoligazgatóság ama rendelkezése, amely szerint a városi italmérőke: 5.000 lej értékű, a falusiakat pedig 2.000 lej értékű áru raktáron tartására kötelezte. Ez a rendelkezés az italmérők szempontjából igen sérelmes volt, mert közülük igen soknak nem állt annyi tőke a rendelkezésére, hogy ilyen nagy összegű bevásárlásokat eszközöljön.

Az italmérők érdekképviseleteik útján jelentették be tiltakozásukat a rendelet ellen. Az oradeai vendéglősök és kocsmárosok szindikátusa Neagu Traian elnök útján a bucarestii Sindicatul Alimentar útján fejezte ki tiltakozását a rendelet ellen és az egyesület sikeresen is interveniált illetékes helyen, amennyiben

a monopoligazgatóság úgy döntött, hogy csak az évi brevellaxa negyedrészenek megfelelő italmennyisége kell raktáron tartani.

Az oradeai vendéglősök és kocsmárosok szindikátusának agilis elnöke, Neagu Traian eme sikeres intervenciója az italmérők körében általános megnyugvást keltett.

Lemondott a Memel-vidék kormányzótanácsa

London, november 6.

A Memel vidéki kormányzótanács váratlanul lemondott. A kormányzó tudomásul vette és elfogadta a kormányzó tanács lemondását és egyben megbízta az eddigi kormányzótanács elnökét, hogy az új kinevezésig a miniszterek lássák el tárcájuk vezetését.

Hodzsa Milán Csehszlovákia minisztereinöke

Prága, november 6.

A cseh hivatalos lap ma reggeli számában közli, hogy Massaryk elnök felmentette állásától Malypetr minisztereinöket. Utóda Hodzsa Milán eddigi földművelésügyi miniszter, aki ezt a tárcáját is megtartja.

Ha még nem tudja, vegye tudomásul!

Az áremelkedés dacára

szenzációsan olcsón

vásárolhat szvettert pullovert és mindenféle kötött árut a

London kötődében

Str. Avram Iancu

Kérem a címre ügyelni!

Időjárás

Jobbára borult idő, sok helyen eső, hegyes vidékeken havas eső, vagy havazás. Egyes helyeken köd. A hőmérséklet nyugat felől kissé emelkedik.

2. oldal

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1935 november 6

Charlie Dugan nyugodt természet volt. Ő nem izgatta magát problémákkal: úgy vette az életet, ahogyan jött és nem csinált magának minden kicsiségből lelkiismereti kérdést. Már a kora ifjúságában tudta magát minden morális kötelezettségén. Az iskolában komoly kellemetlenségei lámadtak abból, hogy az igazgató leányának udvarolt és alaposan elforgatta a fejét. Tudott a nők nyelvén beszélni és ezt a tudományát ki is használta alaposan. — Amikor a tengerészakadémiát elvégezte és behajóztak az Albastrostra: nem egyedül érkezett meg a kikötőbe, hanem egy kis ballerínával, aki nem akarta elhagyni semmi áron.

Nagyritkán szemére vetette magának a léhaságát. Ilyenkor hamar megvigasztalódott azzal, hogy:

— Az anyám színésznő volt, az apám kalandor.

Kicsit meghatottan emlékezett vissza ilyenkor az édesapja utolsó órájára. Odahívta betegágyához az asszonyt és így szólt hozzá:

— Evelyne én elmegyek. Téged nem féltetek, de mi lesz Charlieból?

— És az anyja nyugodtan ezt felelte:

— Charlie szép fiú... majd eltartják az asszonyok!

Ha ezt a mondást meg nem hallja: nem jutott volna ennyire soha. De így: szinte hivatásának vette ezt a szerepet.

Első barátja a táncosnő volt, aki elkísérte a kikötőbe. Tönkretette azután elküldte Délamerikába; most valahol Sao Paulóban él. Hogy hogyan él? Hát kétséges ez!

Utána egy ártatlan urileány következett. A sorsa ugyanaz! Sok szenvedés, sok nyomorúság. A harmadik, a negyedik, a tizedik... egytől-egyig mind, valamennyi nemcsak ifjú éveit áldozta fel neki, hanem különben mindenét.

És akkor az utjába vetődött ez a különös asszony: Norma Levingstone. Szép, fiatal és gazdag. Senki se tudta, merről jött és mi van a múltjában. Az első negyedórán meghódította a szívét, amely nyilván az övé is fog maradni örökre.

De hát miért nem igyekezett boldoggá tenni ezt a nőt? Miért játszott csak vele, miért csalta meg, miért hagyta magára éjszakánként, miért nézte cinikusán könyveit, fájdalmát?

Egy pajtásnak így magyarázta meg a dolgot:

— Norma azok közül a nők közül való, akik boldogok, ha szenvednek. A boldog szerelem az ő számukra a boldogtalansággal kezdődik. Minnél több fájdalmat okozunk nekik, annál jobban szeretnek.

— Ez csak addig tart, — felelte a jóbarát — amíg fel nem ébrednek abból a varázsból, amelyben vergődnek!

Nem ébrednek fel soha, mert nem akarnak felébredni!

— Ez a te tévhited, pajtás.

— Ez az én szent meggyőződésem. — Úgy ismerem őket, mint magamat. Akkor boldogok ezek a nők, ha szíjat hasítanak a hátukból. Ha kinöztetik őket. Ha nevetünk a fájdalmukon, ha hidegen hagynak szenvedéseiket. Minden könnyesebb, amelyet mi atunk hullatnak: egy-egy láncszem, amelyosan hozzájuk fűzi őket. Ha egyszer jók vagyunk hozzájuk: gyanakodnak és azt panaszkodják, hogy kiábrándultunk és futni akarunk.

A jóbarát csodálkozva hallgatta mind-

(Folyt. köv.)

4. oldal. "ERDELYI MAGYARORSÁG"

1935 november 8.

Bezárták a baia-marei bányász iskolát

Januárban Bucurestiben új műszaki iskola nyílik

Baia Mare, november 6.

A bányásziskolások ismert sztrájkja miatt az iparügyi miniszter vizsgálóbiztost küldött le, aki felhívta a bányásziskolásokat, hogy haladéktalanul térjenek vissza az előadásokra.

A növendékek kijelentették, hogy addig nem szüntetik be a sztrájkot, amíg a miniszter nem rendezi a bányásziskola helyzetét. A miniszteri kiküldött 48 órát adott a növendékeknek, ezek azonban a két nap elteltével sem jelentek meg az előadásokon. A miniszteri biztos telefonon tett jelentést a miniszternek, aki

elrendelte az iskola végleges bezárását.

A mai napon be is szüntették a bányásziskolát.

és evvel egy évszázados intézmény veszett el. A baia marei bányásziskolával az ország egyetlen ilyen műszaki iskoláját szüntették meg, de a miniszter közölte, hogy helyette január elején megnyílik Bucurestiben a bányászati és kohászati műszaki iskola.

Tűz pusztított a galati nádasban

Galati, november 6.

Borzalmas tűzvész pusztított az állami nádasban. Tegnap éjjel Mastasani község közelében kigyulladt az állami nádas. A tűz 40 hektáron pusztított és nem kevesebb mint két millió lej kárt okozott. Mint később a vizsgálat megállapította, a tüzet a gyermekek okozták, akik a nádas szélén a tűzzel játszottak.

SPORT

Vasárnapi futballprogram

Oradea, november 6.

Az elmúlt vasárnapon a román-lengyel válogatott mérkőzés miatt a Nemzeti Bajnokság üze me szünetelt, csupán egyetlen mérkőzés került lebonyolításra. Most vasárnap már valamivel gazdagabb a futballprogram, bár a nemzeti bajnokságban ismét csak csonka fordulót játszanak le a csapok.

Oradeán a Crisana látja vendégül az aradi AMEFA (AMTE) csapatát. Az aradi munkáscsapat az utóbbi időben hihetetlenül feljavult. Igen érdekes, hogy míg az aradi piros-feketék a tavalyi bajnokságban csak nagynehezen, osztályozó mérkőzés után maradtak benn, addig most a legjobbak közé tartozik.

Ilyen körülmények között az AMEFA-AMTE oradeai szereplését nagy érdeklődés előzi meg. A csapat Kertész Gyula, az egykori híres magyar játékos keze alatt nagyszerűen feljavult. Különös érdeklődés előzi meg Szaniszló bemutatkozását, aki tudvalegyően a lengyelek ellen ragyogó formát mutatott és a válogatott csapat legjobb embere volt.

Természetesen a Crisana is nagyban készül a mérkőzésre és komplett felállásban veszi fel a küzdelmet az aradi munká-

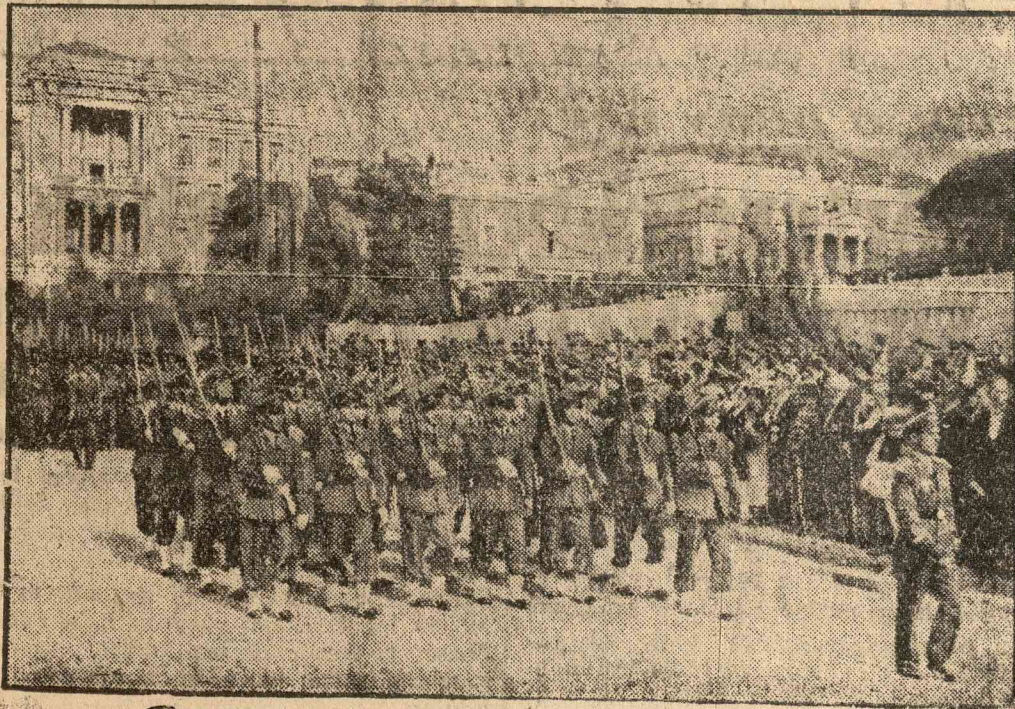
sok ellen. Tippelni igen nehéz, annyi bizonyos, hogy a közönségnek érdekes és izgalmas sportban lesz része.

Bucurestiben a Chinezul (Kinizsi) a CFR-el veszi fel a küzdelmet. Az otthonában játszó vasutas csapatnak bizonyára könnyű dolga lesz a timisoarai lila-fehérekkel szemben. A Chinezul-Kinizsi egy mérkőzéssel többet játszott és így az ötödik helyet foglalja el. A CFR a tizedik helyen áll, de győzelmük így se lehet kétséges.

Aradon a Ripensia a Gloriával játszik. A timisoarai csapatnak határozottan nehéz dolga lesz az utóbbi időben erősen feljavult Gloriával szemben. A mérkőzés kimenetele teljesen nyílt. A szerencsésebb csapat fog győzni.

Clujon a Dacia-Romania a Venust látja vendégül. A fővárosi fekete ördögök győzelme biztosra vehető.

Targu Muresen a CAO-NAC csapata barátságos mérkőzést játszik az ottani MSE-vel. Az oradeai zöld-fehérek nem játszanak bajnoki mérkőzést, de hogy ki ne jöjjenek a tréningből, elfogadták a tg. muresiak kedvező ajánlatát. A mérkőzés annál is érdekesebb, mert legutóbb a tartalékokat CAO-NAC az MSE-től vereséget szenvedett.

Görögország ismét királyság

A vasárnapi népszavazás György görög királyt visszahelyezte jogaiba. Athénben óriási lelkesedés és a főváros utcáin katonai felvonulások tartanak. A katonaság már visszakapta régi, a királyság ideje alatt használt jelvényeit is.

A bucurestii II. hadtest közleménye november 14-ével kapcsolatban

Bucuresti, november 6.

A kormány elhatározta, hogy semmiféle közigazgatási intézkedést nem tesz november 14-re tervezett nemzeti parasztpárti gyűlés megakadályozására, csupán átirat a belügyminisztériumhoz és a második hadtest parancsnokságához, amelyekkel közölte, hogy a november 14-i gyűlést betiltották.

A II-ik hadtest parancsnoksága erre plakátokat nyomtatott és azonnal közölte a nagyközönséggel, hogy Bucurestiben még ostromállapot van és bármilyen gyűlés megtartásához a katonai és a polgári hatóságok engedélye szükséges. Ezt az engedélyt a katonai hatóságok nem adják meg és a hadsereg fog őrködni a város nyugalma fellett november 14-én.

Ujabb súlyos incidens a szovjet-mandzsu határon

Koreai banditák be akartak hatolni orosz területre, hogy merényletet kövessenek el a vladivosztoki expreisz ellen

Moszkva, november 6.

A szovjet-mandzsu határon súlyos határincidens történt, amely még jobban kiélezi a helyzetet Japán és a Szovjet között.

Október 25-én a poltkavai szovjet határőrség négy koreait felfegyverzett banditát vetett észre, akik átlépték a határt. — A szovjet granicsárok megállásra szólították fel a banditákat, akik a felszólításra revolvértűzzel válaszoltak. Szovjet részről is fegyvertűzek hangzottak el. A golyók két banditát a helyszínen meg is ölték. A másik két koreai erre jobb felé indult, ahol egy másik szovjet patrulba ütközött. Itt is kölcsönös fegyvertűz történt, amelynek során a harmadik koreait halálosan megsebeztek, míg a negyediknek sikerült visszahátrálni Mandzsuriába.

A súlyosan megsebesített koreait be szállították egy kórházba, ahol kihallgatták. Előbb semmit sem akart vallani, de később megtört és valóban szenzációs leleplezési tett.

Elmondotta, hogy négyen egy Sant-Cia Gu nevű katonai alakulatnak a tagjai és azért jöttek át szovjet területre, hogy kislklassák a vladivosztoki expreiszvonalat. Ezt az állítását igazolták azok a körülmények is, hogy a lelőtt koreaiaknál francia kulesot és egyéb olyan technikai felszerelést találtak, amelyek arra valók, hogy a vasutvonalat szedik fel.

Ami még a legszenzációsabb elmondot

ta a haldokló koreai, hogy nyolc nap mulva egy tíz tagból álló banda fog átkelni a szovjet határon, ugyanolyan céllal, mint ők.

A LEGJOBBAT VÁSÁROLHATSZ
STR. AVRAM JANCU 1 SZÁMALATI

A hatóságok intézkedtek, hogy a tíz embert engedjék át a határon és érék tetten őket, bár nem tartják valószínűnek, — hogy azok után, ami az első expedícióval történt, valaki is átmerészkedjék a határon.

Van sorsjegye? Ha nincs, vegyen!

Legrövidebb út, hogy **milliomos** legyen
Vásárol on vagy rendeljen postán sorsjegyet

I iescu Bank fióküzletében

Oradea Bulv. Reg. Ferdinand 11. (Casa Naționala épületében) Huzás november 15-én.

Folyik a nagy per

Körlevelekben zsarolták a satu-marei kereskedőket

Még mindig a tanukihallgatások folynak a satu-marei pénzügyi panama perében

Satu Mare, november 6.

A satu-marei pénzügyi botrány törvény széki tárgyalása állandóan nagy érdeklődés mellett folyik. Kondor Gedeon börgyáros elmondotta, hogy 30.000 lej kellett fizetnie Tocaciu pénzügyigazgatónak, mert kihágás miatt félmillióra akarták megbüntetni minden alap nélkül.

A Somesana cégnek 15000 lej kellett fizetnie Stark Adolf, a Somesana tisztviselője, eskü alatt vallotta, hogy fizetett Hollósi Joan pénzügyi tisztviselőnek. A kereskedőknek

körlevelet küldtek, amelyben felszólították őket, ha nem fizetnek 5—6 ezer lej, felemlik adójukat úgy, hogy belebuknak.

Spitzer Dezső kereskedő elmondotta, hogy 19.000 lej értékben vásárolt nála Sebestyén József főellenőr, de nem fizetett, hanem — megfenyegette, ha kérni merészeli, felemlie adóját.

Hájtájer Gyula gyáros vallomása szerint kénytelen volt állandóan fizetni, hogy megszabaduljon a pénzügyi tisztviselők alkalmatlankodásaitól. A tárgyalás igen nagy érdeklődés mellett folyik.

10 éves gyermek hőstette

London, november 6.

Londonban most egy 10 éves fiúcskát ünnepelnek városzerte aki hősie batorsággal, súlyos szívbaja ellenére megmentette egy ember életét.

A 10 éves John Sterling, akinek az orvos a víz partján napi több órai sétát rendelt, látta, hogy előtte néhány lépésnyire egy felnőtt ember megcsuszlik a nedves fűvön és fejével előre belezuhan a vízbe. A súlyos szívbajban szenvedő gyermek, egy percig sem törődve a következményekkel, ruhástól beleugrott a vízbe és hősie batorsággal a már-már elmerülő fuldoklóhoz uszott és szinte emberfeletti erővel kimentette a biztos halálból.

A londoniak valóságos ünnepe: ülték a gyermek hőstettének emlékére.

RÁDIÓMŰSOR

CSÜTÖRTÖK

Bucuresti: 13: Hírek. Gramofonlemez. 13.40: Sport. 13.50: Lemezek. 14.15: Hírek 14.30: Lemezek 18: Rádiózenekar 20: Hírek 20.15: Dalok 20.35: Műsorolvasás 20.40: Lemezek 20.55: Hangversenyismertetés 21.15: A filharmónikusok hangversenye 23.45: Hírek külföldre 23.55: Hírek.

Budapest I: 7.45: Torna. Utána: Hanglemez 11: Hírek 11.20: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat 13: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárás-jelentés 13.05: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara 13.30: Hírek 14.15: Pontos időjelzés 14.40: K. Bárány Sziszi hegedű. 15.40: Hírek, élelmiszerárak 17.10: Simon Blanka előadása. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Gazdasági előadás 18.30: Müller Béla és cigányzenekara 19: Angol nyelvoktatás. 19.30: Ungár Imre zongorázik 20.10: Kosztolányi Dezső beszél Jókai: „A köztivő ember fia”-ról 20.25: Az Operaház előadásának ismertetése és 20.30: előadásának közvetítése: Tannhäuser 21.30: Külügyi negyedóra 23: Hírek 24.15: Szalon- és jazz zene 1.05: Hírek.

PÉNTEK

Bucuresti: 13: Hírek Gramofonlemez. 13.40: Sport 13.50: Lemezek 14.15: Hírek. 14.30: Lemezek 18: Kis rádiózenekar 20: Hírek 20.15: Lemezek 20.35: Közvetítés az Operaházból 23.45: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna, utána Hanglemez 11: Hírek. 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat 13: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárás-jelentés. 13.05: Bertók Ferike énekel. 13.40: Hírek. 14: Magyar szalonlőtes 14.20: Pontos időjelzés 15.40: Hírek 17.10: Diáklőlőra 17.45: Pontos időjelzés. 18: Horváth János dr. előadása 18.30: Jazz 19: Sportközlemények 19.15: Gyorslő tanfolyam 19.45: Az Országos Liszt Ferenc Társaság és a Szabadegyetem Liszt hangversenyének közvetítése 20.50: Fodor Ferencné előadása 21.20: Budapesti Hangverseny Zenekar 22.45: Hírek 23.10: Hanglemez 24.10: Cigányzene 1.05: Hírek.

3. oldal

„ERDELYI MAGYARSÁG”

1935 november 6.

Az ÁLLAMI SORSJÁTÉK

játékosai és a nagyközönség számára a legteljesebb garanciát jelenti.

TELJES BIZALOMMAL LEHET IRÁNTA!

A Sorsjáték állami intézmény. Játékterve nyilvános, bárki elkérheti és megvizsgálhatja. Ebben matematikai pontossággal áll: a játékosok között kioszt négy hónap alatt 72.319 nyereményt 284.634.560 lei értékben. E nyeremények 4. osztályra vannak felosztva és kisebbek vagy nagyobbak, de minden esetre kiosztásra kerülnek. Semmi sem változhat az Ön bizonyos, kategorikus szerencséjén. Bizonyos számú személy, a terv szerint, okvetlenül nyerni

NOVEMBER
15-én
van az első osztály
HUZÁSA.

Vásároljon idejében sorsjegyet. A téli sorsjáték, a február 15-iki nagy húzással, az egész országban a milliommások nagy számát, a nyerők tízezreit fogja megteremteni!

fog. Természetesen nem nyerhet minden játékos egyszerre, de a szerencse Önt is eléri, valamelyik reggel, mert minden hó 15-én bizonyosan és késedelem nélkül jön. A húzásokat egy bizottság vezeti, amely a legfelsőbb számvevőszék egyik elnökéből, az ilfovi törvényszék egy ügyészből, a közegészségügyi minisztérium egy delegátusából és a Sorsjáték egy igazgatójából áll. A közönség is jelen van a sorsolásnál. Ime még egy biztosíték, hogy teljes bizalma lehet a SORSJÁTÉKHOZ!

COLECTURILE PRINCIPALE DIN ARDEAL, BANAT SI BUCOVINA

Localitatea	Colectura	Localitatea	Colectura
Arad	Banca Goldschmidt S.A.	Cluj	Institutul Comercial de Credit
Braşov	Casa de Pastrare Gen. Arad	Oradea	Banca Dacia S. A.
Cernăuţi	Enkelhardt Alex.		Union S. A.
	Banca Comercială Naţională	Tg. Mureş	Révész Ernest
	Banca Oehlgieser & Horowitz	Timişoara	Banca Centrală, Casa de
	Noe Alfred		Schimb şi Com.
Cluj	Banca Iliescu S. A.		Banca de Scont Soc. pe Act.
	Economia S. A.		Banca Timişoarei şi S. C. p. A.

Két nap alatt öt munkásbaleset Baia-Mare környékén

Baia Mare, november 6.

Két nap alatt 5 munkásbaleset történt a bányavidéken. Baitán a franciák aranybányájában Pop Nicolae 26 éves bányász a hulladék ércet eltakarításán dolgozott. Jókora szikladarab levált a bánya tetejéről és mintegy 30 kg. súlyú kődarab ráesett — Pop bányászra, akit súlyos sérüléseivel a Baia-Mare-i munkáskórházba szállítottak, ahol megállapították, hogy két bordája eltört és belső sérüléseket szenvedett. A fernezeui Herzsa bányában Muresan Grigor 29 éves bányamunkás kezére esett egy kődarab, mely kezefejét összeroncoltta. — A Lapos-erdő kitermelésénél dolgozó Stanik Pál 28 éves erdei munkás véletlenül két újját levágta. A munkáskórházba szállították. Súlyos szerencsétlenség történt a Bernáth féle vasgyárban, ahol a hajtósíj elkapta Lázár István 16 éves munkás jobb kezét és a lendítőkerékhez rántotta. A fiatal munkásnak a gép teljesen szétrongyolta a kezefejét és az erős rántástól jobb karja a vállcsontban kiugrott. Valamennyi balesetnél megindult a vizsgálat a felelősség megállapítása végett. Az Aurum francia bányatársaság valea borcutuhui-i telepén is

szerencsétlenség történt. Likker László 21 éves munkás a gázcsap körül foglalatosságot kezében az égő karbidlámpával, noha szigorúan tilos égő lámpával a gázcsap közelében járni. Likker kinyitotta a gázcsapot, a kitóduló gáz felrobbant és a felcsapó láng összeégette a szerencsétlen munkás arcát és mellét. Súlyos sérülésekkel a munkáskórházban ápolják.

»Itt a veres, ott a veres«

Három oradcai zsebtolvajt fogtak el a satu-marei vonaton

Atadták őket a valea-lui-mihaili rendőrségnek

Valea lui Mihail, november 6.
Tegnap délután az Oradea—Satu Mare közötti vonaton egy satu-marei detektív le tartóztatja Goldstein Zsiga, Róth József és András Ferencz oradeai illetőségű utazózsebtolvajokat, akik a vonaton az itt a piros, a piros közismert szerencséjé-

A „Gastro D.” ép oly hasznos szerepet tölt be a társadalomban, mint a villany, rádió és a gyors közlekedés...

mert az az egyén, aki gyomorbajban szenved, nem tud enni, nem tud aludni, tehát munkaképessége ugyszólván a zéróval egyenlő. A Gastro D. jótékony hatásának híre szájról-szájra száll, ezt igazolja Komarek Gyula, Ceica (Bihar-megye) községbeli mechanikus levele is: „Tisztelettel értesítem, hogy megkaptam a rendelt Gastro D-t, a kezeléssel kitűnő eredményt értem el, ajánlottam barátaimnak is. Egy barátom mindjárt meg is kért, hogy rendeljek neki is 2 üveggel. Tehát szíveskedjenek utánvéttel további 2 üveget küldeni!”.

Vezérképviselő: Cászár E. gyógyszer-tára, Bucuresti, Calea Victoriei 124, ahol 130 lej utánvéttel megrendelhető.

BIZOMÁNYOSAINKHOZ. Felkérjük bizományosainkat, hogy a kiküldött kimutatások alapján készítsék el elszámolásukat és a kiadójavatalnak járó összegeket mielőbb utallják át.

Orosz repülőgépeket rendel Franciaország

Páris, november 6.

A francia légügyi minisztérium foglalkozott azzal az ajánlattal, amelyet Makonin szovjet repülőmérnök tett, hogy új típusú repülőgépeket szállít a francia hadsereg részére. Makonin jelenleg Párisban tartózkodik és meghívott vendégek előtt bemutatta új típusú gépét, amelyet egy 650 lóerős motor hajt és óránként 500 kilométeres sebességgel halad. A francia légügyi minisztérium most 100 ilyen vadászrepülőgépet rendelt Makonin szovjet mérnöknél.

A belső kölcsönkötvények második húzása

Bucuresti, november 6.

Oriási érdeklődés mellett tartották meg a belső kölcsön második húzását. Az első alkalommal, mint ismeretes, a három milliós főnyereményt egy Szabó nevű cluji vasutas nyerte. Most a három milliós főnyereményt a 702.735-ös számú kötvény nyerte. Egyéb nagyobb nyeremények a következők: 1 millió lejt nyertek a 2.493.237 és a 2.846.973 számú kötvények. Fél millió lejt nyertek a 2.877.414, a 2.993.065 és a 3.491.330-as sz. kötvények. Negyed milliót nyertek: 1.050.006; 1.956.660 és 2.735.892.

Százezer lejt nyertek a következő számok: 235.981, 244.883, 305.195, 318.035, 383.748, 476.623, 486.037, 612.686, 644.170, 928.489, 1.073.021, 1.118.522, 1.163.183, 1.197.014, 1.306.713, 1.414.706, 1.428.198, 1.639.879, 1.674.857, 1.726.019, 1.798.181, 2.084.436, 2.084.437, 2.348.216, 2.362.385, 2.506.267, 2.513.380, 2.666.655, 2.718.445, 2.729.358, 2.979.402, 3.071.765, 3.148.817, 3.182.554, 3.217.231, 3.226.373, 3.343.571, 3.343.574, 3.404.743, 3.477.284, 3.511.649, 3.595.029, 3.607.811

tékkal több utast kifosztottak. A zsebtolvajokat Valea lui Mihaion leszállították a vonatról és átadták az ottani rendőrségnek.

5. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1935 november 8.

Nem búzában, hanem valutában fizeti a kormány az angol hitelezőket

Bucurestiből jelentik: Az angol hitelezőkkel, mint ismeretes, a tavasszal megállapodás jött létre, amely szerint Románia szállít az angol hitelezőknek ötezer vagon búzát és háromezer vagon rozst és ennek árával fizetik a hitelezőket. Az utóbbi időben azonban a romániai piacokon nem ajánlottak fel annyi búzát és rozst eladásra, a melyet összevásárolhattak volna export céljára. Egyrészt a készletek meglehetősen lepadtak, de másrészt a termelő nem is hozza piacra áruját, mert arra számít, hogy a

búza és rozs ára még emelkedni fog. Miután a terminus a megállapodás értelmében november elseje volt, a kormány intézkedett, hogy 270 ezer font sterlinget erős valutában átutaljanak a hitelezőknek és ezzel fizessenek búza helyett, amelynek exportja nehézségekbe ütközik. A kormány most azt szeretné, hogy nagyobb mennyiségű kukoricát szállíthasson Angliának, a melyből még hatalmas készletek vannak az országban.

Elbocsájtották a pékek a vasárnap dolgozni nem akaró munkásokat

Megírtuk lapunk keddi számában, hogy az oradeai pékmunkások vasárnapi "sztrájkot" proklamáltak, illetve kijelentették, hogy nem hajlandók továbbra is megszegni a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó törvényes rendelkezéseket. Mint a román nemzeti munkásszindikátus titkársága közli velünk, a pékmunkások elhatározása azért vált szükségessé, mert a rendőrség több ízben razziaikat tartott a pékműhelyekben és amennyiben azt tapasztalta, hogy ott vasárnaponként dolgoznak, nemcsak a tulajdonost, de a munkásokat is megbüntették.

Mint hogy a munkások nem voltak hajlandók hasonló kelemenkésnek kitenni magukat, vasárnap délelőtt gyűlést tartottak a Vlahuta ucai munkásokban, a melynek eredményeként kimondták, hogy vasárnap reggel 6 órától hétfő reggel hat óráig nem dolgoznak.

Ezt a határozatot hajtották végre

már az elmúlt vasárnapon is, amikor reggeli 6 órakor abbahagyták a munkát. Ekkorára azonban már minden pékségben elkészült a vasárnapra szükséges kenyérmennyiség. Sztrájkról tehát nincs szó, és nem lesz szó a jövőben sem, csupán arról, hogy a pékmunkások nem hajlandók megszegni a munkaszüneti intézkedéseket.

Annál különösebb, hogy egyes pékségek — amelyek eddig is erőszakkal kényszerítették a munkásokat vasárnapi munkára, — a határozat következtében több munkásukat elbocsátották. A Vlahuta ucai munkások hon titkársága ezekkel az elbocsátásokkal kapcsolatban azonnal interveniált a munkaügyi felügyelőségnek, mely máris megkezdte a pékségek és munkások között a vasárnapi munkaszünet kérdése miatt kitört konfliktus békés rendezésére vonatkozó tárgyalásokat.

Csak egy tál húst szabad kiszolgálni az olasz vendéglőkben

Mint Aszmarából jelentik, az abesszin harcateren semmi különösebb esemény nem történt. Hír szerint Addi-Abbi elestét minden pillanatban várják és ha ez megtörténik, akkor az egész Tigre tartomány olasz fenhatóság alá kerül.

A makalei főpapság határozata szerint a makalei kopt katedrálisra kitűzték a fehér lobogót. Ez azt jelenti, hogy a makalei kopt papok szívesen hódolnak az olaszoknak.

Aszmarából jelentik: Az utóbbi napok folyamán fellépett események következtében az olasz hadműveletek kissé alább hagytak és az olasz hadvezetőség most inkább a hadtápvonalak és az utak kiépítése felé fordította figyelmét. Az olasz távirati irodák híradásai szerint az olasz hadvezetőség Makalletől 16 mérföldnyire körülbelül 200.000 főnyi hadsereget vont össze és az események színelésével indul döntő ütközésre az abesszinek ellen, Makalle birtoklásáért.

Az olasz hadvezetőség, miután az események következtében felázott talajon nehéz a közlekedés, ejtőernyők segítségével élelmezi az előretolt állásokban levő előőrseket.

Az olasz repülők tovább folytatják felderítő szolgálataikat és egészen Amba-Aladin helységig repültek el, ahol körülbelül ötezer abesszin harcos összehívását figyelte meg.

Olasz távirati irodák jelentése szerint

az abesszin lakosság körében nagy elégedetlenség uralkodik. Az abesszin hadvezetőség ugyanis elkoboztatja az abesszin polgárság állat és gabona készletét, amit a harcateren küzdő katonaságnak élelmezésére fordít. Az abesszin kormány nem tiltakozik az olaszok ilyen értelmű híresztelése ellen, védekezésül azt hozza fel, hogy ezzel meg akarja akadályozni az olasz csapatok előnyomulását. Az eddigi tapasztalatai szerint ugyanis az olasz kormány az abesszin alattvalóktól elvett állatokkal és gabonával táplálta seregeit a keletafrikai háború alatt.

Az olaszoktól elfogott abesszin harcosok elbeszélései szerint az utóbbi napok folyamán rendkívül súlyossá vált a politikai helyzet Abessziniában. Az egyes vezérek között nincs meg az egyetértés és mindezt az ütközőponton a négyes képviseli.

Rómából jelentik: A megtorló intézkedések alkalmazása ellensúlyozására irányuló olasz akció egyre szélesebb méreteket ölt Olaszországban. Az olasz kormány mint is ismeretes, a közelmúltban heteként egy husztalan napot rendelt el, ezt a rendelkezést most odamódosította, hogy kiterjesztette azt a hét minden napjára. A husztalan napokon a vendéglőkben csak egy tál húst vagy halat szolgálhatnak fel. Az olasz kormány utasította a nagyvállalatokat is, hogy csak a legelkerülhetetlenebb esetek

ben vásároljanak külföldről árut a raktáron levő külföldi árucikkeket pedig külföldieknek adják el, a készletek kifogyásával pedig ne rendeljenek. Mérsékelt a kormány a benzinfovászást is oly módon.

Malmot vásárolt Salontár Dancea alpolgármester

Salontáról érkezett jelentés szerint a Banca Timisana érdekltségét képviselő, Gazdák Malmát Dancea Jakab oradeai alpolgármester megvásárolta. A salontai polgárság meglepéssel vette tudomásul ezt a hírt, miután így inkább biztosítottnak érzik magát, hogy a malom a gyakori gazdaváltások alkalmával nem lesz szüneteltetésnek kitéve.

Katonai jelentkezések

Az oradeai katonai jelentkezések a következő sorrendben történnek.

Nov. 6 1930 A-M, nov. 7 1930 N-Z nov. 8. 1929 A-M, nov. 9 1929 N-Z, november 11 1928 A-M, nov. 12 N-Z, nov. 13 1908 A-Z, nov. 14 1909 A-Z, nov. 15 1910 A-Z, nov. 16 1911 A-Z, nov. 18 1912 A-Z, nov. 19 1913 A-Z, nov. 20 1914 A-Z, nov. 21 1915 A-M, nov. 22 N-Z, nov. 23 1916 A-M, nov. 25 N-Z, nov. 26 1917 A-M, nov. 27 N-Z, nov. 28 1918 A-M, nov. 29 N-Z, nov. 30 1919 A-M, dec. 2 N-Z, dec. 3. 1920 A-M, dec. 4 N-Z, dec. 5 1921 A-M, dec. 6 N-Z, dec. 7. 1922 A-M, dec. 9 N-Z, dec. 10 1923 A-M, dec. 11 N-Z, dec. 12 1924 A-M, dec. 13 N-Z, dec. 14 1925 A-M, dec. 16 1925 N-Z, dec. 17 1926 A-M, dec. 18 1926 N-Z, dec. 19 1927 A-M, dec. 20 1927 N-Z.

Mozgósínházak műsora:

Heyman: PRÉDA

Apolló: Barnum cirksz.

Fórum: Nagytakarítás.

APROHIRDETÉSEK

Őszi szövetség maradékaink női és férfi ruha, kabát méreteiben megérkeztek. Str. Pável 27. 3763

Díjazás ellenében keresünk vértömlesztés céljaira egészséges, mindkét nemből egyénkeket. Jelentkezni Zsidó kórházban, csütörtök délelőtt fél 11-kor. 4274

Szakácsné keresek kis családhoz, Parcul Eminescu 38. 4277

Biciklivel rendelkező egyének napi biztos 60 lejtől kezdődő jövedelmet garantálunk. Cím a kiadóhivatalban. 4000

Eladó kifogástalan jó női Central Bobbin varrógép. Cím a kiadóban. 3705

Teljesen jó férfi öltönyök jókarban eladók. Cím a kiadóban. 4131

Vasöntőket kézi formázásra felkészünk Friedrich Testvérek vasöntőde Timisoara IV. 4255

Két lakatos segédet spór csináláshoz felveszék. Maior, Colonia Jonas S., Venetia. 4270

Keresek 15-16 éves megbízható árva leányt újságárúsításra és takarításra. Bede Károly lapbizományos Papauti, u. p. Co-vasna, jud. Trei Scaune.

Kifutó fiut és leányt azonnal felveszek Duna bodega, str. Regele Cairo 4271

Egy kis szobáért vállalkozás mosást, takarítást, vagy főzést. Str. Episcopal Pavel no. 22., házmaster. 4272

Makulatura újságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papírárúházában, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

Lakbérszerződés nyomtatvány kapható Pásztor Ede papírárúházában.

Eladó 2 nagyobb festékes hordó. Cím a kiadó hivatalban.

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA

Telefon: 380.

"ERDELYI MAGYARSÁG"

6. oldal

1935 november 3.